

ΣΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ

Κυρίες και Κύριοι, Φίλες και φίλοι,

Αποτελεί ιδιαίτερη χαρά για μένα να βρίσκομαι σήμερα εδώ για να τιμήσουμε μαζί την 8^η Μάρτη, Παγκόσμια Μέρα της Γυναίκας. να τιμήσουμε τις γυναίκες που με την μαχητική τους συμμετοχή στους αγώνες σε ολόκληρο τον κόσμο, για κοινωνική δικαιοσύνη, ισότητα και απελευθέρωση, συνεισέφεραν τα μέγιστα στην δημιουργία του σημερινού πολιτισμού. Τις γυναίκες που πήραν μέρος σε όλους τους αγώνες του λαού μας, για την απελευθέρωση της πατρίδας, την εμπέδωση της δημοκρατίας, την θεμελίωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την κατάκτηση της αξιοπρέπειας του ανθρώπου.

Οι κατακτήσεις των γυναικών στον αιώνα που πρόσφατα αποχαιρέτισαμε υπήρξαν πολλές και σημαντικές. Αναφέρομαι στην μαζική είσοδο των γυναικών στην αγορά εργασίας, στον έλεγχο της γονιμότητας, στην χειραφέτηση των γυναικών. Και στα νεώτερα δεδομένα όπως είναι η σταθεροποίηση της παρουσίας των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Στη συνείδηση των γυναικών *το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω*. Κάθε συζήτηση ή προσπάθεια επιστροφής στην συμπληρωματικότητα του γυναικείου μισθού στον οικογενειακό «κορβανά» και στην προσωρινότητα της γυναικείας εργασίας είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Καταδικασμένη σε αποτυχία είναι και κάθε συντηρητική και νεοφιλελεύθερη πολιτική και ιδεολογία η οποία πιστεύει ότι όλα τα δεινά και οι δυσκολίες που συναντώνται στην πορεία της εξέλιξης της κοινωνίας οφείλονται στην χειραφέτηση των γυναικών.

Οι γυναίκες ως κοινωνικό φύλο μόνο σε μία επιστροφή μπορούν να προσβλέπουν και αυτή είναι η επιστροφή στο μέλλον πατώντας γερά στα θεμέλια της ιστορίας του γυναικείου κινήματος, της 8^{ης} Μάρτη του 1857 όταν οι εργάτριες της υφαντουργίας στη Νέα Υόρκη πραγματοποίησαν διαδήλωση στους δρόμους, που βάφτηκε με αίμα, απαιτώντας την κατοχύρωση του δικαιώματος στην εργασία, τη μείωση των ωρών εργασίας, ίση αμοιβή με τους άντρες, την παροχή εγγυήσεων για πιο ανθρώπινες συνθήκες εργασίας, «δωμάτια υγιεινά και φωτεινά».

Στη Ελλάδα στη διάρκεια των δεκαετιών του '70 και του '80 ο αγώνας των γυναικών για ισότητα επικεντρώθηκε κυρίως στην άρση των διακρίσεων και στη νομοθετική κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, συνέβαλε τα μέγιστα στην προώθηση των ίσων ευκαιριών.

Στη δεκαετία του 1990 η έμφαση τοποθετείται στην ανάγκη να μεταφραστούν οι νόμοι σε πράξη, να περάσουμε, δηλαδή, από την τυπική, στη λειτουργική ισότητα. Αυτό σημαίνει, πως αναπτύσσεται μια νέα συνείδηση, μια νέα πολιτική βούληση για διεύρυνση του πεδίου, ώστε η ισότητα να συμπεριλάβει ολόκληρο το φάσμα των κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών και διαπροσωπικών σχέσεων των δύο φύλων.

Η υιοθέτηση λοιπόν πολιτικής για την ανατροπή των παραγόντων, που έμμεσα ή άμεσα παρεμποδίζουν την συμμετοχή των γυναικών σε όλους τους τομείς της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής, αποτελεί έναν από τους βασικούς πολιτικούς στόχους και τις προτεραιότητες δράσης του Κινήματός μας.

Σήμερα έχουν αλλάξει οι προσδοκίες των γυναικών, οι φιλοδοξίες των γυναικών, τα όνειρα και οι προοπτικές των γυναικών. Η πολιτική λοιπόν έχει υποχρέωση να συμπεριλάβει αυτά τα όνειρα στους σχεδιασμούς της και να τα μετουσιώσει σε ένα συγκεκριμένο σχέδιο δράσης για την ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα, για την ισότητα ευκαιριών, για την ελεύθερη ανάπτυξη και απελευθέρωση των γυναικών χωρίς περιορισμούς και χωρίς όρια εξ αιτίας του φύλου.

Το ΠΑΣΟΚ έχει διακηρύξει και επικυρώσει με τις αποφάσεις των οργάνων του και με την άσκηση κυβερνητικής πολιτικής, την πίστη του στις αρχές της δημοκρατίας, της ισονομίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ισότητας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ανάμεσα στα δύο φύλα.

Ως κυβέρνηση, έχει συμβάλλει αποφασιστικά, ιδιαίτερα μέσα από τη προώθηση σύγχρονης νομοθεσίας, στην αναβάθμιση των όρων συμμετοχής των γυναικών στην εργασία, στην εκπαίδευση και στην κοινωνία.

Ωστόσο, παρά την αναμφισβήτητη πρόοδο που έχει συντελεστεί σε όλους τους τομείς, βασικά ζητήματα ισότητας μεταχείρισης και ευκαιριών παραμένουν αναπάντητα, συναντώνται και περιπλέκονται με νέες προκλήσεις στην εποχή της κοινωνίας των πληροφοριών και δημιουργούν ένα σύνθετο κουβάρι.

παράδειγμα { Ας πάρουμε για παράδειγμα το θέμα της απασχόλησης. Όλο και περισσότερες γυναίκες εισέρχονται στην αγορά εργασίας, είναι μάλιστα εντυπωσιακός ο αριθμός των νεοεισερχομένων γυναικών στην αγορά εργασίας ακόμη και στις δύσκολες από άποψη οικογενειακών υποχρεώσεων ηλικίες των 30 – 44 ετών (31.000) και αποτελούν πια οι γυναίκες περίπου το 40% του συνόλου του εργατικού δυναμικού.

Η ανισότητα όμως στις αμοιβές ανάμεσα σε άντρες και γυναίκες συνεχίζεται παρά την Συνταγματική και νομοθετική κατοχύρωση της ίσης αμοιβής. Συγκεντρώνονται στις πιο χαμηλά αμειβόμενες θέσεις απασχόλησης αν και αναλογικά οι γυναίκες στην αγορά εργασίας κατέχουν ανώτερα επίπεδα εκπαίδευσης. Υπάρχει άνιση κατανομή της εργασίας και κατά συνέπεια και άνιση κατανομή της κοινωνικής προστασίας και ασφάλισης. Τεράστιος είναι ο αριθμός των γυναικών που δουλεύουν στις οικογενειακές επιχειρήσεις χωρίς αμοιβή και χωρίς ασφάλιση με όλους τους κινδύνους και τις ανασφάλειες που ενέχει η θέση αυτή. (308.000.- 21% του γυναικείου εργατικού δυναμικού στην Ελλάδα. 7.5% στην Ιταλία, 6.5% στην Ισπανία, 4% στην Γαλλία). Για το ΠΑΣΟΚ ο κοινωνικός αποκλεισμός των γυναικών δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από την ανεργία των γυναικών και για τον λόγο αυτό επιμένουμε στον προσανατολισμό της ανάπτυξης, των επενδύσεων, των δημόσιων έργων, του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και της αγοράς

εργασίας, στην δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων, για την δημιουργία θέσεων απασχόλησης, για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, για την βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

Στα παλιά προβλήματα της βίας κατά των γυναικών προστίθενται νέες μορφές βίας με την αναγκαστική πορνεία και την εμπορία για σεξουαλική εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών τα οποία έχουν σχέση με την φτώχεια και την εξαθλίωση στις αναπτυσσόμενες χώρες και στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων. Η κυβέρνησή μας μέσα από συγκεκριμένα προγράμματα δράσης έχει αναλάβει να ενημερώσει, να ευαισθητοποιήσει, να ενδυναμώσει τις υποδομές, να μελετήσει, να προχωρήσει σε διακρατικές συνεννοήσεις για την μείωση του απάνθρωπου αυτού φαινομένου και να μειώσει την άγρια εκμετάλλευση που υφίστανται άνθρωποι σε ανάγκη. Η συνεργασία στον τομέα αυτό με το γυναικείο κίνημα στη χώρα μας είναι σημαντική. Χρειάζεται όμως η ενεργοποίηση του συνόλου της κοινωνίας ώστε να μην υπάρχει ανοχή απέναντι στα φαινόμενα αυτά. Αυτό είναι και το σύνθημα που έχουμε υιοθετήσει **ΑΝΟΧΗ ΜΗΔΕΝ.**

Η πορεία της χώρας προς την ONE υπήρξε μία δύσκολη διαδικασία. Την επιλέξαμε και την προωθήσαμε με αποφασιστικότητα διότι πιστεύουμε ότι η Ελλάδα θα έχει μεγαλύτερες ευκαιρίες και περισσότερες δυνατότητες για ανάπτυξη, απασχόληση, κοινωνική προστασία και ασφάλεια των εργαζομένων, αντρών και γυναικών, με την ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή της στην οικονομική και νομισματική ολοκλήρωση. Η ONE ασφαλώς δεν έχει φύλο όμως οι προσωρινές συνέπειες και επιπτώσεις δεν υπήρξαν οι ίδιες σε γυναίκες και άντρες. Η σταθεροποίηση είχε το κόστος της. **Έχουμε την υποχρέωση λοιπόν ως ΠΑΣΟΚ και ως κυβέρνηση στην κατανομή των ωφελειών από την οικονομική και νομισματική ένωση να μετρήσουμε προσεκτικά την διάσταση του κοινωνικού φύλου.**

Η διάσταση του κοινωνικού φύλου σημαίνει κοινωνικές υποδομές, παροχές και υπηρεσίες για την φροντίδα των παιδιών, των ηλικιωμένων και εξαρτημένων μελών της οικογένειας, ώστε να παρέχεται σωστή φροντίδα, να υπάρχει δημιουργική απασχόληση, να απελευθερώνεται χρόνος για κοινωνική συμμετοχή και δραστηριότητα, για καλλίτερο συνδυασμό των οικογενειακών και των επαγγελματικών υποχρεώσεων όχι των γυναικών, αλλά των μελών της οικογένειας.

Στα ζητήματα της διεύρυνσης της δημοκρατίας και της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων παρατηρούμε **στασιμότητα** ενώ στην εποχή της παγκοσμιοποίησης η αναζωογόνηση και ανανέωση της πολιτικής, η διεύρυνση της δημοκρατίας θα περάσει **υποχρεωτικά μέσα από την συμμετοχή των γυναικών.** ~~Ο πολιτικός κόσμος στην Ελλάδα και εμείς ως ΠΑΣΟΚ και ως κυβέρνηση συνεχίζουμε με την κεκτημένη μας ταχύτητα στην άσκηση της πολιτικής κατά παραδοσιακό τρόπο.~~

Συγχρόνως ο **εκσυγχρονισμός** προχωρά στην οικονομία, στην κοινωνία, στην εξωτερική πολιτική και στην πολιτιστική ζωή, σε μία πορεία συγκρούσεων και αλλαγών. Οι ανάγκες του εκσυγχρονισμού θέτουν θέμα επανεξέτασης του όλου πλέγματος της νομοθεσίας, του συστήματος

κοινωνικής προστασίας, της παιδείας, της υγείας με έμφαση στην διάσταση του κοινωνικού φύλου και της ισότητας.

Πιστεύουμε ότι η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα συμβάλει αποφασιστικά στον εκσυγχρονισμό της πολιτικής, της οικονομίας και της κοινωνίας και η διαδικασία αυτή προς τον εκσυγχρονισμό μέσα από την ισότητα, βαθαίνει και ενδυναμώνει την Δημοκρατία. Στα μεγάλα μέτωπα των κοινωνικών αλλαγών που τίθενται με επιτακτικό τρόπο μπροστά στην Ελλάδα του 2000 χρειάζεται μία ριζοσπαστική κοινωνική πλειοψηφία που θα συναποφασίζει, θα σχεδιάζει, θα συνδημιουργεί. Είναι η κοινωνική πλειοψηφία των γυναικών, που με την συμβολή της θα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις του διαλόγου και της μαχητικής διεκδίκησης. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι ο εκσυγχρονισμός ή θα έχει την διάσταση του κοινωνικού φύλου, θα είναι δηλαδή φεμινιστικός ή θα βαλτώσει.

Φίλες και Φίλοι, Κυρίες και Κύριοι,

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει δεσμευτεί μέσα από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς και το Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και υλοποιεί ήδη πολιτικές:

- ◆ Για την ενίσχυση του **Εθνικού Μηχανισμού για την Ισότητα** σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Με την σύσταση και λειτουργία αποκεντρωμένων οργάνων. Την αναβάθμιση του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ). Την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος δράσης για την Ισότητα, Ανάπτυξη, Ειρήνη. Την εφαρμογή του mainstreaming, δηλαδή της πολιτικής για την ένταξη της αρχής της ισότητας σε όλες τις πολιτικές και δράσεις. Για το λόγο αυτό αποφασίσαμε τη σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής που θα έχει ως αντικείμενο τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου για την ισότητα και τον απολογισμό και αποτίμηση των δράσεων προς τον Πρωθυπουργό.
- Συγκρότηση **Διυπουργικής Επιτροπής Καταπολέμησης της Βίας**. Πραγματοποίηση εκστρατείας για την ευαισθητοποίηση των πολιτών. Ενίσχυση των θεσμών «υποδοχής» των κακοποιημένων γυναικών.
- **Στον τομέα της εκπαίδευσης**, βασική πολιτική της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ είναι η εξάλειψη των διακρίσεων ενάντια στα κορίτσια μέσα στην εκπαιδευτική κοινότητα, η διάδοση της πολιτικής της ισότητας στην εκπαίδευση και η δημιουργία προγραμμάτων γυναικείων σπουδών στα πανεπιστήμια. Με βάση αυτή την πολιτική ισότητας στην εκπαίδευση, πραγματοποιήθηκε σειρά προγραμμάτων για την επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση των Εκπαιδευτικών σε θέματα Ισότητας των Φύλων.
- **Στην Οικονομία** : Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας των Γυναικών.
- Ειδικά προγράμματα για την ένταξη και επανένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας. Ο ΟΑΕΔ σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Ισότητας και το ΚΕΘΙ θα προχωρήσουν σε εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος με στόχο την «Γνωριμία με τις νέες δεξιότητες που απαιτούνται στην σύγχρονη αγορά εργασίας», για 5000 γυναίκες, 35 έως 45 ετών, ανεξαρτήτως επιπέδου εκπαίδευσης. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας σε εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος με στόχο την

«Γνωριμία με τις νέες δεξιότητες που απαιτούνται στον πρωτογενή τομέα, την μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τις υπηρεσίες αγροτουρισμού» για 5000 γυναίκες, ορεινών και νησιωτικών περιοχών.

- Στον τομέα του συνδυασμού των επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων έχουν δημιουργηθεί και δημιουργούνται Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και εργαζόμαστε προς την επέκταση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου στο σύνολο της χώρας.
- Δημιουργείται Μηχανισμός Νομικής Προστασίας των Γυναικών οι οποίες δεν έχουν τα οικονομικά μέσα για να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους.
- Για να υποστηριχτούν ομάδες που απειλούνται από τον κοινωνικό αποκλεισμό, η κυβέρνηση θέσπισε την Οργάνωση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας. Σκοπός του θεσμού είναι η προστασία ατόμων και ομάδων μέσω προγραμμάτων πρόληψης και αποκατάστασης. Τα προγράμματα συνοδεύονται από ενεργητικές πολιτικές για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού που υλοποιούνται με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις από το Υπουργείο Εργασίας.
- Δημιουργία δομών παροχής πληροφόρησης και συμβουλευτικής για άνεργες γυναίκες.
- Ένας πολύ σημαντικός τομέας της κυβερνητικής πολιτικής είναι τα προγράμματα της «δια βίου κατάρτισης των εργαζομένων» και της «επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης ανέργων και απειλούμενων από την ανεργία ατόμων». Σκοπός των προγραμμάτων συνεχιζόμενης κατάρτισης που υλοποιεί η Γενική Γραμματεία Ισότητας με το Υπουργείο Εργασίας και τον ΟΑΕΔ είναι η ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και η προσαρμογή του στις νέες ανάγκες της τεχνολογικής αναδιάρθρωσης. Το 39% των ωφεληθέντων από αυτό το πρόγραμμα είναι γυναίκες.
- **Στον τομέα της Υγείας**, είναι γεγονός ότι οι γυναίκες είτε ως ασθενείς είτε ως συνοδοί ασθενών χρησιμοποιούν περισσότερο τις υπηρεσίες υγείας από τους άνδρες. Επιπλέον ο τομέας της υγείας αποτελεί παραδοσιακό χώρο απασχόλησης των γυναικών. Τα ιδιαίτερα προβλήματα της υγείας των γυναικών αντιμετωπίζονται από την κυβερνητική πολιτική με μια σειρά μέτρων από τις εξειδικευμένες υπηρεσίες του Τομέα Πρόληψης-Αγωγής Υγείας και Περιθαλψης. Σκοπός είναι η λήψη θετικών μέτρων για την υγεία.
- Αναπόσπαστο κομμάτι της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας αποτελεί και ο Οικογενειακός Προγραμματισμός. Σε όλα τα Νομαρχιακά Νοσοκομεία της χώρας λειτουργούν Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού με ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό. Σήμερα λειτουργούν 45 Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού ενώ 60 Κέντρα Υγείας παρέχουν συμβουλευτική υποστήριξη.

Φίλες και φίλοι, Κυρίες και κύριοι,

Εμείς, το ΠΑΣΟΚ πιστεύουμε σε ένα κόσμο ειρήνης και ασφάλειας και εργαζόμαστε για αυτό. Πιστεύουμε στην κοινωνική ισότητα και δικαιοσύνη και εργαζόμαστε για την εφαρμογή μιας εναλλακτικής ανθρώπινης πολιτικής νέων δυνατοτήτων και προοπτικών. Οραματιζόμαστε έναν κόσμο απαλλαγμένο από προκαταλήψεις και στερεότυπα, όπου οι διαφορές φύλου, φυλής, θρησκείας, χρώματος, γλώσσας θα εμπλουτίζουν τις ζωές των ανθρώπων και

δεν θα τους διαχωρίζουν. Προσβλέπουμε σ' έναν κόσμο όπου η γυναικεία εργασία θα αποτιμάται με τον ίδιο τρόπο που αποτιμάται η αντρική εργασία και όπου η συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό θα είναι ο κανόνας. Παλεύουμε για έναν κόσμο που δεν θα εκμεταλλεύεται τους πιο ευάλωτους εργαζόμενους, τις οικονομικές μετανάστριες, το εργατικό δυναμικό στον χώρο της άτυπης εργασίας, χωρίς κοινωνική προστασία και ασφάλεια. Προσβλέπουμε σε έναν κόσμο που οι ηλικιωμένες γυναίκες θα έχουν αξιοπρεπείς συντάξεις και όπου οι ηλικιωμένοι θα είναι σεβαστοί για την κοινωνική τους συνεισφορά. Εργαζόμαστε για μία Ελλάδα όπου όλες οι γυναίκες θα έχουν πλήρη κάλυψη και φροντίδα υγείας και όπου η συνεχής εκπαίδευση και κατάρτιση θα αποτελεί δικαίωμα και θα αναγνωρίζεται ως καλή επένδυση.

Μια καλύτερη πολιτική και μια δικαιότερη κοινωνία, δεν μπορεί να προκύψει από την συνεισφορά μόνο των ανδρών ή των γυναικών χωριστά, αλλά από την ισορροπία, τη συνεργασία, τη συμπληρωματικότητα, ανδρών και γυναικών.

Μπορεί να ακοφονήσαι αυδήφασα - μινύματα

Γενική Γραμματεία Ισότητας
εσ Μπέκου